

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kumrovec, Kutina, Sesvete, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice, Veliki Tabor, Virje i Zelina)

TEHNIČKO UREDNIŠTVO

Stručni kolegij Muzeja Moslavine u Kutini

Glavni i odgovorni urednik: Srećko Karapetrić

Tehnički urednik: Tihomir Krsmanović

Uređivački kolegij: Goran Jakovljević (Bjelovar),
Srećko Karapetrić (Kutina), Tihomir Krsmanović (Kutina),
Slavica Moslavac (Kutina)

KOREKTURA: Ana Bobovac, Srećko Karapetrić

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Za sadržaj i lekturu tekstova odgovaraju autori.

Glasiilo solidarno financiraju Muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Nakladnik: Muzej Moslavine Kutina

Za nakladnika: Slavica Moslavac

Tisak: Tiskara i knjigovežnica Kutina

Broj 14 - travanj 1991.

Godina XIV

Naklada: 600 komada

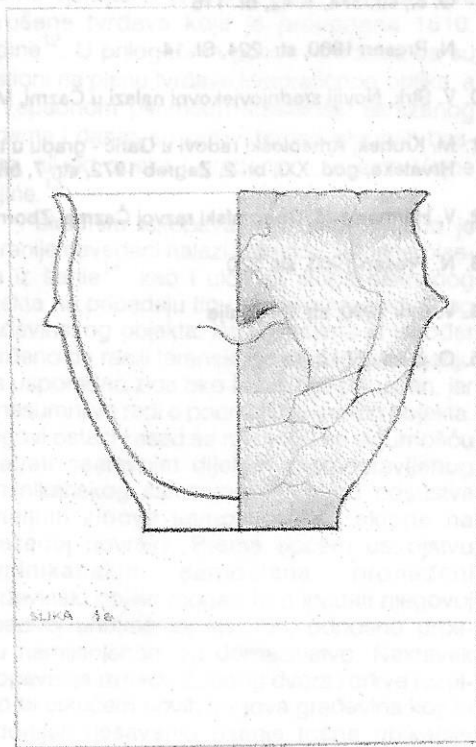
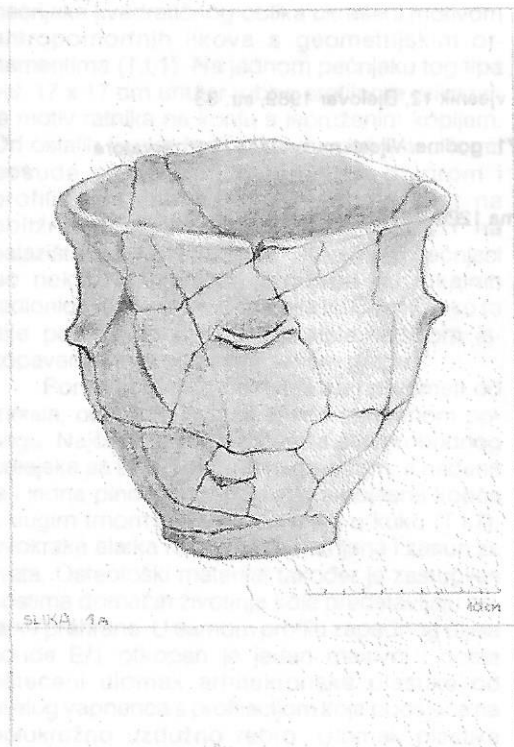
Naslovna stranica: Detalj sa izložbe "30. godina Muzeja Moslavine" u Kutini

ARHEOLOŠKA ISTRAŽIVANJA PODRUČJA MEĐIMURJA U 1990. GOD.

DVORIŠĆE

Dotacijom općinskog SIZ-a nastavljeno je sustavno arheološko istraživanje nekropole pod tumulima kod sela Dvorišća kraj Turčišća. U toku deset radnih dana istražen je tumulus pod rednim brojem V. Tumulus je dosta pravilna kružna oblika, promjera oko 23 m, te visine svega dvadesetak cm uslijed devasatacije iskonskog oblika i visine tumula. Kao i ranijih godina i ovaj tumulus istražujemo sistemom sonde veličine 8x8 m, u centru tumulusa sa kontrolnim profilom 1x1 m, te postupnim skidanjem slojeva. Što se tiče stratigrafije slojeva oni se donekle razlikuju od stratigrafije kod ranije istraženih tumula ove nekropole. Sloj površinske kulture trave ne

prelazi ni desetak centimetara, a do dubine 1 m je istovjetan sloj kompaktnog riječnog šljunka na cijeloj površini sonde. Nalaz urne sa poklopcem smješten je u centru sonde uz sjeverni rub kontrolnog profila. Iako je posuda kao prilog grobu razmlačena, a kosti pokojnika rasute, urna se mogla u potpunosti rekonstruirati, dok pojedini dijelovi poklopca nedostaju i to uglavnom gornji dijelovi, nestali vjerojatno uslijed izravnavanja humke. I poklopac koji ima dvije ručke moći će se vjerno rekonstruirati. Novo značajna otkriće u tumulusu V. je nedostatak spališta u samome grobu, što je dosad bila redovita pojava kod ove nekropole. Sam položaj urne ukazuje na podatak da grob nije ukopan,

već je urna postavljena na postament, koji je u osnovi viši od današnje nadmorske visine okolnog terena. Prilozi groba ukazuju na pojedinačan ukop pod tumul, na način tradicije urnenfelder, dok metalni predmeti nedostaju. Ovaj grob, kao i većina grobova ove nekropole, odraz je vremena prije migracionih kretanja krajem 8. i početkom 7. stoljeća pr. n. e. ali periferno doživljavaju i asimilaciju sa pridošlicama. Nakon istraživanja tumulusa otvorena je sonda 3x3 m na blagom uzvišenju nedaleko nekropole, pod pretpostavkom da se radi o naselju koje je pripadalo nekropoli. Sonda je istražena do dubine zdravice i nije dala pozitivne rezultate pokretne arheološke građe.

STARI GRAD

Tokom mjeseca rujna u tri radna dana obavljena su arheološka istraživanja u drugoj dilataciji fortifikacije Starog grada. Sondažna jama br. 1 veličine 1,35 x 1,35 m otvorena je u prostoriji R na sjeverozapadnoj strani do dubine 1,25 m. Pošto je skinut postojeći pod od opeke koji seže do dubine 0,30 m, nailazimo na kompaktniji sloj nabijene batude sa ostacima zidne žbuke i ponekom opekrom, sve do dubine 0,70 m. Ispod ovog sloja javlja se nabijena zemlja sa ostacima keramike, sve do dubine 1,25 m. Sjeverni dio prostorije R čini zid bedema koji je do dubine 0,30 m opečni, a ispod je izrađen od kamena. Na dubini 0,60 m javlja se opečna istaka koju pratimo do kraja sonde u smjeru istoka u dužini 0,80 m, koja pokazuje očito proširenje ucrtano na skici sonde.

Sondažna jama 2, u prostoriji R iste dilatacije istražena je na jugozapadu prostorije veličine 2,8 x 1,6 m. Također nakon skidanja postojećeg poda od opeke do dubine 0,27 m, nailazimo na pomiješani sloj zemlje i keramike, te zidne žbuke, ali uz dosta manje nalaza riječne valutice (odnosno batude), nego u prvoj sondi. Na dubini 0,6 m završavaju opečni temelji zida sa južne strane sonde. Sondu produbljujemo do dubine 0,90 m, gdje se javlja nabijena zemlja bez priloga.

Sondu br. 3 nismo istraživali zbog debele naslage betonskog poda. Svrha istraživanja bila je da se nađu raniji nivoi podova, a nakon istraživanja može se zaključiti da se nalaze na dubini 0,60 m od postojećeg sadašnjeg poda. Da se radi o kamenim ili opečnim podovima, ar-

heološka istraživanja nisu polučila ovu premisu, a nalaz nekoliko opeka ispod dubine 0,30 m daje naslutiti da je pod bio opečni.

ŠENKOVEC

Na temelju Zakona o zaštiti spomenika kulture, te Zakona o prostornom planiranju i uređenju prostora, a na dostavljeni zahtjev za izgradnju kanalizacijske mreže u naselju Šenkovec, koja djelomično prolazi kroz zaštićenu zonu određenu "Prostornim planom Međimurja do 2000-te godine" uz kapelicu Sv. Jelene dio ostataka nekadašnjeg pavlinskog samostana izvršen je arheološki nalaz nad iskopom, pa prilikom nalaza obavljena su zaštitna arheološka istraživanja. Na terasi iskopa odmah nakon omeđenog prostora stambenih objekata na dubini 1,70 m naišlo se na groblje kosturnih ukopa u raki orijentacije istok-zapad sa prilazima grobovima. Na čitavom prostoru iskopa do zidova istraženo je 9 kostura, a prikaz na situacionom planu jasno ukazuje da se radi o groblju na redove, sa više ukopa u istu jamu. Pretežna orijentacija ukopa je istok-zapad, ali pojedini kosturi imaju i obrnuti smjer što je zasad rijetka pojava u grobljima. Četiri ukopa imala su grobne priloge- perle, te sitne nalaze odjevnih predmeta, a ukop pod brojem 3 datiran je malim srebrnim novčićem kralja Ludovika (1372-1382), čime je određena i starost groblja. Nailaskom zidova prestaje groblje, a otkriveni zidovi, te kanalizacija nekadašnjih objekata nisu dosad obuhvaćeni istraživanjima. Arheološka istraživanja koja su obavili mađarski arheolozi u prošlom stoljeću, te istraživanja E. Laszowskog 1924. godine, kada je istražen dio svetišta, te crkva samostana Sv. Jelene u Šenkovcu nisu obuhvatila ovaj prostor arheološkog terena. Smrt E. Laszowskog 1924. godine prekinula je daljnja istraživanja ovog lokaliteta, a prema usmenom kazivanju istraživanje koje provodi vlasnik ciglane u Šenkovcu Morandini 1936. godine nisu sačuvala pokretne arheološke nalaze, ni bilo kakovu dokumentaciju. Budući da su zaštitna istraživanja prilikom izvođenja kanalizacije pomogla pri sagledavanju nekih povijesnih spoznaja, planira se nastavak sveobuhvatnih istraživanja ovog značajnog objekta u ovoj godini nakon čega će se moći znatno opširnije i sigurnije sagledati prošlost čitavog kompleksa samostana Sv. Jelene u Šenkovcu.